

Gné 1: Do Churaclam agus do Ráiteas Curaclaim a fhorbairt

Gníomh B: Curaclam éiritheach ar bhonn fiosraithe a fhorbairt

Tabharfaidh an gníomh seo deis duit smaoineamh ar do churaclam **tar éis** duit obair a dhéanamh ar **Bhunchlocha an Churaclaim** sa Treoir Cleachtais.

Tá Caighdeán 7 in *Síolta* dírithe ar chúrsaí curaclaim agus mínítear ann *gur cóir curaclam nó clár a chur i bhfeidhm atá infhíoraithe, solúbtha, a bhfuil cur chuige leathan aige agus cur síos scríofa le fáil air chun forbairt iomlánaíoch gach linbh a spreagadh (An Lámhleabhar maidir le Cúram Lae Lánaimseartha agus Páirtaimseartha, lch. 57).*

Tugtar sainmhíniú ar churaclam in *Aistear* mar *gach eispéireas, bíodh sé ina eispéireas foirmiúil nó neamhfoirmiúil, pleanáilte nó neamhpleanáilte, sa timpeallacht laistigh nó lasmuigh, a chuireann le foghlaim agus le forbairt an linbh (Prionsabail agus Téamaí, lch. 61).* Mar chreat, tacaíonn *Aistear* le curaclam éiritheach ar bhonn fiosraithe a chur i dtoll a chéile a fheileann do na leanaí i do shuíomh agus a fheileann duitse, a gcleachtóir. Chun na críche sin, leagtar amach ann ceithre thoradh leathana do leanaí, faoi mar a mhínítear trína cheithre théama.

1. Beidh leanaí muiníneach, sona sásta agus sláintiúil (*Leas agus Folláine*)
2. Beidh braistint dhearfach ag leanaí ar cé hiad féin, forbróidh siad tuiscint ar a gcultúr agus ar a n-oidhreacht agus braithfidh siad go bhfuil meas ag daoine orthu mar chuid de theaghlach agus de phobal (*Féiniúlacht agus Muintearas*)
3. Beidh leanaí in ann a gcuid eispéireas, smointe, agus mothúchán a chomhroinnt go muiníneach agus go hinniúil ar réimse bealaí agus chun réimse críoch (*Cumarsáid a Dhéanamh*)
4. Beidh leanaí in ann ciall a bhaint as rudaí, as áiteanna agus as daoine ina saol (*Taiscéaláíocht agus Smaointeoireacht*).

Bainfear leas as ábhair spéise, as ceisteanna agus as eispéiris na leanaí agus an chleachtóra i gcuraclam éiritheach ar bhonn fiosraithe mar thúsphointí don phleanáil curaclaim. Uaireanta, is iad na cleachtóirí a thabharfaidh isteach topaicí ar leith d'fhonn tacú le foghlaim agus le forbairt na leanaí ar bhealach a bheidh nasctha leis na spriocanna foghlama in *Aistear*. I gcomhar leis na leanaí, déanfaidh cleachtóirí sainaitheint ar réimsí nó ar fhiosrúcháin a bheidh mar fhócas le haghaidh na foghlama. Uaireanta eile, tiocfaidh topaicí chun cinn de bhrí go bhfuil spéis ag na leanaí iontu. Tríd an teagmháil seo le daoine, ábhair, smaointe agus imeachtaí dúiseofar a gcuid fiosracha agus a n-inspreagadh chun foghlaim. Bainfidh cleachtóirí grinne, oilte, tacúla buntáiste as an spéis agus as an bhfiosracht a léireoidh leanaí agus beidh a fhios acu freisin nuair is cuí nó nuair is cabhrach deiseanna agus topaicí nua a sholáthar do leanaí, nó nuair is cóir ábhair spéise daoine fásta a úsáid leis an bhfoghlaim a spreagadh, chun curaclam ábhartha, bríoch, spreagthach a chruthú do *gach* leanbh.

Léirítear in *Aistear* agus in *Síolta* araon gur gá don chleachtóir na rudaí seo a leanas a dhéanamh le curaclam luathóige a fhorbairt:

- aithne mhaith a chur **ar na leanaí** agus a choinneáil i gcuimhne gur iomaí taithí a fhaigheann siad sa bhaile agus go mbíonn siad ag foghlaim an t-am ar fad trí shúgradh agus trí eispéiris phleanáilte, agus ó chomhráite, gníomhartha agus idirghníomhaíochtaí an lá ar fad.
- a thuiscint **nach mar a chéile an cumas, an t-eolas, na meonta, na riachtanais, na hábhair spéise ná na dúshláin a bhíonn ag leanaí** agus go mbíonn malairt tuairimí acu ar cén chaoi a n-oibríonn an saol mór, agus a aithint gur tábhachtach an rud é teacht ar churaclam a fhreastalaíonn ar an éagsúlacht seo.

- fios a bheith aige/aici ar **cén chaoi** chun tacú leis an bhfoghlaim agus leis an bhforbairt seo agus cur leo ag an gcéim luath seo i saol na leanaí.
- úsáid a bhaint as eolas a bhailítear tríd an obair laethúil le hathbhreithniú agus machnamh a dhéanamh ar **an tionchar a imríonn an curaclam** agus **obair an chleachtóra** ar foghlaim agus ar fhorbairt na leanaí d'fhonn a chinntiú go mbíonn tacaíocht chuí á tabhairt d'fhorbairt iomlán na leanaí.
- úsáid a bhaint as **spriocanna foghlama *Aistear***, ina dtugtar breac-chuntas ar mheonta, ar scileanna, ar luachanna, ar dhearthaí, ar eolas agus ar thuiscint, chun pleanáil d'fhoghlaim agus d'fhorbairt na leanaí agus chun measúnú a dhéanamh orthu.
- an fhís seo i dtaca leis an luathfoghlaim agus leis an luathfhorbairt a scaipeadh ar dhaoine eile, amhail comhghleacaithe, daoine muinteartha leanaí, agus gairmithe ar nós meantóirí, cigirí, teiripeoirí urlabhra agus teanga agus múinteoirí bunscoile.

Iarrfar ort i nGníomh B smaoineamh ar do churaclam agus ar cé chomh héiritheach agus bunaithe ar fhiosrú is atá sé. B'fhéidir gur mhaith leat cluas a thabhairt don phodchraoladh *Moving to an Emergent Curriculum* sula dtabharfaidh tú faoin ngníomh seo.

Gníomh B: Curaclam éiritheach ar bhonn fiosraithe a fhorbairt

1. Cé na *gnéithe*, más ann dóibh, de do churaclam a déarfá atá éiritheach agus bunaithe ar fhiosrú?

2. Cé na *buntáistí*, más ann dóibh, a mbeifeá ag súil leo i gcás curaclam éiritheach ar bhonn fiosraithe?

3. Cé na *dúshláin*, más ann dóibh, a mbeifeá ag súil leo i gcás curaclam éiritheach ar bhonn fiosraithe?

4. Cén chaoi a sárófaí na dúshláin seo?

5. Cé na hathruithe beaga a d'fhéadfá a dhéanamh i dtreo curaclam níos éirithí agus níos bunaithe ar fhiosrú?